

Časté otázky
k

**VÝVOZU ZBRANÍ
Z EU**

12. října 2021

Zveřejněno



Vytvořeno s podporou skupiny SaferGlobe



1. CO EU POVAŽUJE ZA „ZBRANĚ“?



[Společný vojenský seznam](#) je vyčerpávající seznam předmětů, které se v EU považují za „zbraně“. V tomto seznamu je uvedeno 22 kategorií zahrnujících zbraně a střelivo, vozidla, letadla a jiné vybavení určené k vojenskému použití, včetně softwaru a technologií.

Tento seznam Evropská rada pravidelně aktualizuje tak, aby odpovídal změnám ve zbrojařském odvětví. [Poslední aktualizace](#) byla provedena v únoru 2020.

EU má také [seznam zboží dvojího užití](#), tj. technologie, kterou lze používat pro civilní i vojenské účely. Toto zboží dvojího užití zahrnuje například jaderný materiál, senzory, lasery, počítače a počítačové programy.

Řada zemí EU také reguluje zbraně vyvážené pro civilní účely, jako je lov a sport.

EU rovněž zakázala **vývoz a dovoz zboží používaného k vykonání trestu smrti nebo k provádění mučení** nebo k jinému krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení a trestání. EU vyžaduje pro vývoz zboží, které by se mohlo používat k mučení nebo jinému nevhodnému zacházení, povolení ([nařízení 1236/2005](#)).

2. JAKÝ PODÍL SVĚTOVÉHO VÝVOZU ZBRANÍ PŘIPADÁ NA ČLENSKÉ STÁTY EU?



Podle Stockholmského mezinárodního institutu pro mírový výzkum (SIPRI) v období 2000–2020 27 stávajících členských států EU vyváželo [přibližně jednu čtvrtinu \(24 %\)](#) z celkového světového vývozu zbraní. V letech 2015–2019 členské státy EU udělily vývozní povolení v celkovém objemu 138–196 miliard eur ročně, nicméně jen zlomek z těchto vývozů se skutečně realizoval.

Z [25 předních největších vývozců zbraní](#) bylo v období 2016–2020 osm zemí EU: Francie (3.), Německo (4.), Španělsko (7.), Itálie (10.), Nizozemsko (11.), Švédsko (15.), Česko (23.) a Portugalsko (25.).

Přibližně 70 % licencí na vývoz zbraní vydaných zeměmi EU souvisí s cílovými zeměmi mimo EU. Přibližně 25 % obchodů se zbraněmi probíhá mezi členskými státy EU a dalších asi 5 % směřuje do cílových zemí, které jsou partnery NATO mimo EU, jako jsou USA, Norsko, Island a Kanada. Mezi těmito údaji v jednotlivých letech dochází ke značným výkyvům (viz tabulku 1).

Tabulka 1: Hodnota a podíl vývozních povolení EU do členských států EU a států mimo EU, 2003–2019

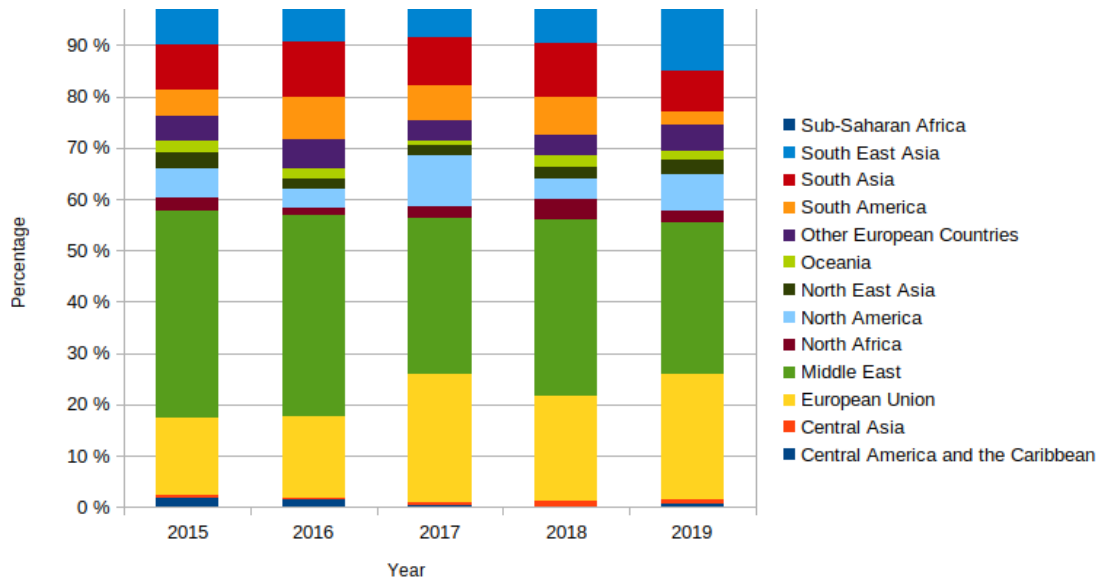
| Rok | Celková hodnota vývozních povolení v miliardách | Povolení k vývozu v rámci EU | V rámci EU v % | Vývozní povolení z EU do zemí mimo EU (miliardy €) | Z EU do zemí mimo EU v % |
|-------|---|------------------------------|----------------|--|--------------------------|
| 2003 | 28,4 € | 9,2 € | 32,3% | 19,2 € | 67,7% |
| 2004 | 26,2 € | 9,7 € | 36,9% | 16,6 € | 63,1% |
| 2005 | 26,2 € | 9,6 € | 36,6% | 16,6 € | 63,4% |
| 2006 | 27,4 € | 10,1 € | 36,7% | 17,4 € | 63,3% |
| 2007 | 27,1 € | 10,7 € | 39,4% | 16,4 € | 60,6% |
| 2008 | 33,4 € | 10,6 € | 31,9% | 22,8 € | 68,1% |
| 2009 | 40,1 € | 13,4 € | 33,3% | 26,8 € | 66,7% |
| 2010 | 31,7 € | 9,0 € | 28,3% | 22,7 € | 71,7% |
| 2011 | 37,5 € | 14,5 € | 38,6% | 23,0 € | 61,4% |
| 2012 | 39,3 € | 12,5 € | 31,9% | 26,8 € | 68,1% |
| 2013 | 36,5 € | 10,7 € | 29,4% | 25,8 € | 70,6% |
| 2014* | 98,4 € | 15,4 € | 15,7% | 83,0 € | 84,3% |
| 2015 | 195,7 € | 29,5 € | 15,0% | 166,3 € | 85,0% |
| 2016 | 191,5 € | 30,6 € | 16,0% | 160,9 € | 84,0% |
| 2017 | 156,2 € | 38,8 € | 24,8% | 117,4 € | 75,2% |
| 2018 | 169,1 € | 34,5 € | 20,4% | 134,5 € | 79,6% |
| 2019 | 137,8 € | 33,4 € | 24,2% | 104,4 € | 75,8% |

Tuto tabulku sestavila skupina SaferGlobe 2021 s využitím dat z [databáze vývozu sítě ENAAT](#).

** Významný nárůst hodnoty vývozních povolení udělených v letech 2013 a 2014 částečně vysvětluje změna francouzského systému licencí. Počínaje rokem 2014 Francie začala udělovat povolení v rámci postupu vyjednávání dříve a v důsledku toho k zajištění dostatečného prostoru pro vyjednávání vydala licence o vyšší hodnotě, nicméně ty nemusely být využity.*

Vývoz za posledních pět let hlášení je uveden s distribucí do různých zeměpisných oblastí na obrázku 1, který znázorňuje světový záběr evropského obchodování se zbraněmi.

Obrázek 1: Distribuce vývozních licencí EU podle hodnoty do různých oblastí




Obrázek připravila skupina SaferGlobe 2021 s využitím dat z [databáze vývozu sítě ENAAT](#).

Poznámky:

- V důsledku brexitu se snížil objem vývozu zbraní z EU, protože Spojené království je významným vývozcem zbraní (obvykle 6. na seznamu světových vývozců zbraní s podílem cca 3 %).
- Značné každoroční výkyvy jsou pro vývoz zbraní typické, takže v rámci analýzy se pracuje s několikaletými obdobími, díky čemuž se zmírňuje vliv velkých jednotlivých vývozů na trendy.
- Kromě objemu vývozu je nezbytné zohledňovat i jeho povahu. Na rozdíl od větších zbraňových systémů, které se téměř výhradně vyvázejí státním armádám k použití v rámci konfliktů, menší zbraně se snadněji přepravují i kradou.
- Data o vývozu zbraní jsou založena spíše na udělených licencích než na realizovaném vývozu. Údaje o realizovaném vývozu se obvykle neshromažďují a nebývají dostupné, protože se na ně vztahuje obchodní tajemství a byly by spojené s další neověřitelnou vrstvou byrokracie.

3. PROČ ČLENSKÉ STÁTY EU VYRÁBĚJÍ A VYVÁŽEJÍ ZBRANĚ? KDE NAJDU PODROBNÉ INFORMACE O VÝVOZU ZBRANÍ Z EU?



Evropský zbrojařský průmysl vznikl pro potřeby evropské obrany a k zajištění soběstačnosti, co se týče vojenského zboží. Mnoho společností je částečně nebo zcela vlastněných státem a jsou úzce spjaté s armádou. Odborníci na vojenské vybavení mohou přispívat k zabezpečování vojenských dodávek v rámci členských států EU.

Představitelé tohoto odvětví často zaznamenávají, že jsou tržní příležitosti v Evropě omezené, a proto se vývoz zboží považuje za nezbytný pro udržování evropského odvětví obrany a jeho konkurenceschopnosti na světové úrovni. Tvrdí také, že vývoz zboží (státem vlastněnými zbrojařskými společnostmi) usnadňuje tlak na růst vnitrostátních rozpočtů na obranu a přispívá k ekonomičtějším udržování zbraňových systémů.

Zbrojařský průmysl má ohromnou hospodářskou hodnotu. Zbraně jsou drahé, při jejich výrobě se často používají špičkové technologie a přispívají k celkovému HDP zemí. Podle Evropského sdružení leteckého a obranného průmyslu [hodnota evropského odvětví obrany činila v roce 2019 116 miliard eur](#) a bylo v něm zaměstnáno 440 000 lidí.

Zbrojařský průmysl je velmi lukrativní a potvrzuje spolehlivě trvalý růst nezávisle na tržních proměnných. V tomto odvětví však panuje na světové úrovni značná konkurence.

Vývozem zbraní je možné podporovat vytváření nových možností vývozu a mohou se všeobecně zlepšit mezinárodní vztahy s příslušnou přijímající zemí.

Podrobnější informace k vývozu zbraní z EU: Na stránkách Evropské služby pro vnější činnost je uvedeno mnoho informací včetně oficiální [výroční zprávy EU o vývozu zbraní](#).

Součástí této výroční zprávy je také podrobný seznam internetových stránek státních úřadů s uvedením informací o jejich státní vývozní činnosti.

- Podrobnější údaje o vývozu zbraní jsou dostupné v online databázi Evropské služby pro vnější činnost (v pravém horním rohu změňte list nebo nahoře uprostřed pomocí tlačítka Analyze zvolte možnost Insights).
- V prohlížeči dat o vývozu EU Kampaně proti obchodování se zbraněmi jsou také uvedeny stejné údaje o EU.
- Institut SIPRI shromáždil státní zprávy o vývozu zbraní a má k dispozici nejpodrobnější informace o každé zemi.

4. KDO MÁ DOHLED NAD VEŠKERÝMI ZBRANĚMI, KTERÉ OPOUŠTÍ EU? JAKÉ JSOU HLAVNÍ NÁSTROJE PRO REGULACI VÝVOZU ZBRANÍ Z ČLENSKÝCH STÁTŮ EU?

Za kontrolu svého vývozu zbraní nese odpovědnost každý členský stát EU. V praxi to funguje tak, že celní úřady obvykle dohlíží na to, zda vyvážené zbraně odpovídají těm, které jsou uvedeny na povolení k vývozu, které mohou udělovat různé úřady.

Veškerý evropský vývoz je ovšem regulován na základě i) [společného postoje Evropské rady](#), ii) [embarg na zbraně uvalených samotnou EU, OSN nebo jinými organizacemi](#) a iii) [smlouvy o obchodu se zbraněmi](#), kterou ratifikovaly všechny členské státy EU. Vývoz zbraní je také regulován vnitrostátními právními předpisy každého členského státu. Tento legislativní rámec je dobře zavedený a je přijímán všemi členskými státy EU.

Společný postoj EU o vývozu zbraní ukládá členským státům povinnost zohledňovat, jak by se vývoz zbraní mohl využít v souladu s osmi společnými zásadami. Těmi jsou například případný vliv příslušného vývozu na lidská práva a udržování míru a stability. Každý členský stát může rozhodnout o formě udělování licencí a o tom, jak společný postoj EU vykládat. Země EU tedy mají společná pravidla a cíle, ale 27 různých způsobů provedení. Výměna informací a konzultace mezi členskými státy v rámci Pracovní skupiny Rady pro vývoz konvenčních zbraní (COARM) podporují koordinaci regulace zbraní, nicméně v praxi se jejich přístupy velmi rozcházejí.

5. JAK JE MOŽNÉ, ŽE ZEMÍM STÁLE PROCHÁZÍ PRODEJ ZBRANÍ VÁLEČNÝM ŠTVÁČŮM A TĚM, KTEŘÍ ZÁVAŽNÝM ZPŮSOBEM PORUŠUJÍ LIDSKÁ PRÁVA? JAKÉ HLAVNÍ VÝZVY ZE STÁVAJÍCÍHO SYSTÉMU VYPLÝVAJÍ?

Členské státy přijímají finanční rozhodnutí, zda vývozu zbraní udělit povolení, nebo ne. V současné době neexistuje na úrovni EU žádný mechanismus postihů či jiný mechanismus, který by zasáhl do rozhodování o udělování povolení k vývozu zbraní.¹ Evropský parlament aktivně požaduje silnější regulaci zbraní, nicméně jeho volání není vyslyšeno.

⁽¹⁾ V závislosti na legislativě příslušného členského státu může k jistému zákonnému dozoru docházet, neboť společný postoj EU je závazný právní předpis. V rámci testovacího případu ve Spojeném království soud rozhodl, že je prodej britských zbraní do Saúdské Arábie nezákonný.

Systémy regulace zbraní mohou být komplikované a neprůhledné. Proto je náročné určit, zda rozhodnutí zastavit prodej zbraní znamená, že se zastaví udělování vývozních povolení, prodej vojenského zbrojního vybavení, že se zcela zastaví prodej zbraní nebo že se neučiní žádné konkrétní kroky².

Společné výzvy jsou mimo jiné následující:

- nedostatečná koordinace různých orgánů
- nedostatečná transparentnost ohledně přijatých rozhodnutí
- velmi omezené zajišťování zdrojů licenčních orgánů
- absence demokratického přezkoumání a vývozních kontrol

Vývozní licence navíc mohou být udělovány na dlouhou dobu. Zastavení udělování licencí na vývoz zbraní není totéž jako zastavení vývozu zbraní, protože je stále možné uskutečňovat prodej na základě již vydaných vývozních povolení. Pozastavení nebo odebrání licence je výjimečné, neboť tato opatření poškozují odvětví zbraní a jeho důvěryhodnost jakožto obchodního partnera.

Značné obavy vzbuzuje vývoz zbraní z členských států na Blízký východ. Několik států Blízkého východu je největšími světovými dovozci zbraní a zbraně dovážejí mimo jiné z Evropy.

Členské státy EU nadále vyzbrojovaly Saúdskou Arábii a Spojené arabské emiráty, zatímco tyto země se aktivně podílely na válce v Jemenu. Koalice v Jemenu vedená Saúdskou Arábií [bombardovala osídlené oblasti](#), v důsledku čehož zemřeli civilisté, a to pravděpodobně za porušování mezinárodního humanitárního práva, jak konstatovala OSN. V roce 2020 [skupina předních odborníků na Jemen](#) konstatovala, že „strany sporu stále neberou v potaz mezinárodní právo ani životy, důstojnost a práva jemenských obyvatel, zatímco třetí státy přispívají k udržování konfliktu soustavným dodáváním zbraní těmto stranám.“

Například podle Balkánské investigativní zpravodajské sítě (BIRN) a Projektu hlášení organizovaného zločinu a korupce (OCCRP) v letech 2011-2016 [skončily v rukou válečných stran v Sýrii, Jemenu a Libyi zbraně v hodnotě 1,2 miliard eur](#), protože některé východoevropské a středoevropské země – včetně Bulharska, České republiky, Chorvatska, Rumunska a Slovenska – vyvezly zbraně v hodnotě 1,2 miliard eur do Saúdské Arábie, Turecka a Spojených arabských emirátů. Z těchto zemí zbraně s největší pravděpodobností dále zamířily na bojiště v Sýrii, Jemenu a Libyi.

² LKomplikovanost vývozních mechanismů je mnohdy patrná v nesprávném hlášení. V roce 2015 týdeník Der Spiegel uvedl, že [Německo přestalo vyvážet zbraně do Saúdské Arábie. Ve skutečnosti ale obchod se zbraněmi pokračoval](#), i když se regulace vývozu zdánlivě zpřísnila.

6. REGULACE VÝVOZU ZBRANÍ Z EU MŮŽE MÍT FORMU EMBARGA NA ZBRANĚ UVALENÉHO NA KONKRÉTNÍ ZEMI. JAK ČASTO EU UPLATŇUJE EMBARGO NA VÝVOZ ZBRANÍ? ZASTAVILA EMBARGA VÝVOZ ZBRANÍ DO TĚCHTO ZEMÍ?

EU má vlastní embarga na zbraně a může se také podílet na embargách na zbraně uvalených ze strany OSN. Od roku 1986 dodnes EU uvalila 39 takových embarg. V současné době platí dvacet z nich, včetně embarg na Čínu, Jemen, Severní Koreu, Sýrii a Rusko. Embargo může být namířeno kromě zemí také na nestátní aktéry, jako je například síť Al-Káida.

Efekt embarga na zbraně se může v individuálních případech rozcházet. Zatímco některá embarga jsou právně závazná, jiná nikoli. Některá embarga se vztahují pouze na určité produkty (například na zboží vhodné pro vnitřní represí), jiná postihují všechny kategorie zboží a u dalších se zase nestanoví, které produkty zahrnují. V některých případech počet udělených licencí při uvalení embarga prudce klesá, jako tomu bylo v Rusku, Libyi a Bělorusku. Egypt ovšem ukazuje opak: embargo není právně závazné a po zavedení embarga [vývoz do Egypta výrazně vzrostl](#).

Další informace jsou k dispozici na [Mapě sankcí EU](#).

7. JAKÉ VÝHODY BY PŘINESLO POSÍLENÍ POZICE EU V RÁMCI REGULACE VÝVOZU ZBRANÍ?

Hlavní výhodou by bylo, že by členské státy EU mohly méně podrývat vlastní standardy pro vývoz zbraní. Kromě toho by se posílila spolupráce a koherence v rámci celé Evropské unie.

Z politického hlediska by se silnější regulací vývozu zbraní podpořila schopnost EU jednat rozhodně, v případech, kde by to bylo nutné. Podobná regulace by podpořila také Evropskou obrannou unii. Došlo by také k posílení společného postoje EU i v něm zakotvených sdílených evropských hodnot.

Vyšší evropské výdaje na obranu a rostoucí počet evropských partnerství ve zbrojařském průmyslu by měly být doplněny o lepší mechanismy regulace zbraní. Tak by se omezily byrokratické úkony a případné spory a zajistily by se plně společné procesy v případech, kdy není nutná resegmentace do jednotlivých vnitrostátních procesů. Posílením pozice EU v souvislosti s regulací zbraní by se vytvořily rovné podmínky pro toto evropské odvětví – v případě laxnějšího udělování povolení by jedné zemi nevznikala konkurenční výhoda. Silnější regulací zbraní by se také pravděpodobně posílil vnitřní trh s vojenským a obranným vybavením.

Zapojením EU do regulace vývozu zbraní by se zajistila větší transparentnost a kontrola a omezila by se korupce, protože bude méně pravděpodobné, že případné silné finanční pobídky pro laxní regulaci zbraní v členských státech bude sdílet i EU.

Díky silnější regulaci zbraní by se také povzbudila soudržnost politik. Dobrou práci, kterou EU v současné době odvádí v rámci krizového řízení, budování míru nebo rozvojových odvětví k vytvoření stabilnějšího světa, rychle maří obchod se zbraněmi.

Kromě toho by se tak vybuodovala soudržnost vnitřních politik. Silnější mechanismy regulace zbraní budou mít pravděpodobně vliv na nezákonný obchod s palnými zbraněmi a odklon palných zbraní od legálního trhu. Omezení nezákonných palných zbraní je zase jednou z priorit EU v rámci boje proti závažné a organizované trestné činnosti Evropské multidisciplinární platformy proti hrozbám trestné činnosti (EMPACT) 2022-2025.

Intenzivnější regulace zbraní na úrovni EU by také pomohla rozvoji mechanismů kontroly zbraní, abychom drželi krok s technologickým vývojem moderních zbraňových systémů, jehož součástí jsou například UI a další nástroje kybernetické války. Členské státy budou společně spíše schopny vypořádat se s těmito výzvami než jednotlivě, což navíc přinese úspory nákladů a další výhody.

Značnou překážkou posilování regulace zbraní ze strany EU je však skutečnost, že mnoho členských států EU vyrábí na vývoz velmi podobné, vzájemně si konkurující vojenské materiály. V EU se například vyrábějí tři typy moderních proudových stíhaček (Eurofighter Typhoon, Dassault Rafale a Saab JAS 39 Gripen), které si všechny navzájem konkurují na trhu EU i na mezinárodních trzích. Totéž platí i pro hlavní bojové tanky (Challenger 2, Leclerc, Leopard 2 a C1 Ariete) a mnoho dalších klíčových zbraňových systémů. To by mohlo zmírnit posílení společného zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany, což má za cíl Evropská obranná agentura. Řešením obou těchto záležitostí by se pravděpodobně snížily náklady, a tudíž by se i zmenšila závislost na vývozu vojenského zboží.

8. JAK MĚNÍCÍ SE EVROPSKÁ OBRANNÁ SITUACE ZVYŠUJE POTŘEBU SILNĚJŠÍHO ZAPOJENÍ EU DO VÝVOZU ZBRANÍ?



Situace obrany a bezpečnosti se změnila v rámci EU i na mezinárodní úrovni.

Co se týče vnitřní roviny, spolupráce v rámci bezpečnosti a obrany se výrazně prohloubila a vyhrazuje se značná finanční podpora na evropské projekty. Vnitřní bezpečnost je stále více spjata s otázkami vnější bezpečnosti.

Iniciativy spojené s obranou a bezpečností z posledních let, jako je Stálá strukturovaná spolupráce (PESCO) a Evropský obranný fond (EDF), přispívají ke spolupráci členských států v těchto oblastech a ke spolupráci na vývoji zbraní. Evropský mírový nástroj nyní umožňuje financovat podporu vývozu zbraní v rámci projektů řízených EU. Významná finanční podpora také míří na vojenský výzkum EU.

Tento vývoj vnáší do výroby zbraní nový evropský rozměr i finanční podporu, což si pravděpodobně vyžádá odpovídající posílení regulace vývozu zbraní na úrovni EU.

Odklon legálních zbraní k nelegálnímu obchodu může také prohlubovat ohrožení bezpečnosti identifikované ve [strategii bezpečnostní unie EU](#), jako je organizovaná trestná činnost a terorismus.

Soudržnost politik je v rámci EU důležitá s ohledem na důvěryhodnost EU jakožto aktéra.

Na mezinárodní úrovni se EU potýká se stále větší konkurencí, pokud jde o její důvěryhodnost jakožto mezinárodního aktéra. Regulace zbraní je zcela zásadní pro to, aby EU potvrdila, že si stojí za svými hodnotami.

9. JAKÉ ZMĚNY SKUPINA ZELENÝCH / EVROPSKÉ SVOBODNÉ ALIANCE POŽADUJE KE ZLEPŠENÍ REGULACE VÝVOZU ZBRANÍ?

Chceme přísné, transparentní a soudržné kontrolní mechanismy vývozu zbraní na úrovni EU, jejichž součástí jsou sankce v případě porušení členskými státy EU.

Chceme větší transparentnost a demokratickou odpovědnost režimů vývozu zbraní, soudržnost rozhodování o vývozu zbraní mezi členskými státy EU a důraznější naplňování osmi kritérií společného postoje EU.

Navrhujeme nařízení EU. Jako jeho základ doporučujeme použít osm kritérií zakotvených ve společném postoji EU, doplněných o kritérium korupce. Výhodou nařízení (oproti společnému postoji) je to, že Komise by měla povinnost kontrolovat dodržování postupů popsaných v nařízení a v konečném důsledku v případě porušení zásad nařízení zapojit Soudní dvůr Evropské unie.

Záměrem tohoto nařízení není rozhodování o vnitrostátních povoleních pro vývoz zbraní vydávaných napříč členskými státy EU (v roce 2020 zhruba 30 000 licencí) na úrovni EU. Namísto toho by se na jeho základě vytvořil na úrovni EU nezávislý Orgán pro společné posuzování rizik a pravidelně by se aktualizoval seznam třetích zemí, do nichž může být problematické dovážet zbraně, spolu s posouzením rizik těchto zemí. V případě, že by se některý členský stát rozhodl vyvážet určité zbraně do cílové země navzdory doporučení Orgánu pro společné posuzování rizik, musel by své rozhodnutí zdůvodnit. Díky tomu by se prohloubila soudržnost vývozních rozhodnutí členských států a zajistilo by se, že možná rizika vývozu zbraní budou posuzovat jiní lidé než ti, kteří z takového vývozu mají zisk – což je současná praxe v mnoha členských státech.

Prostřednictvím nařízení EU by se také zvýšila transparentnost díky veřejně dostupným informacím o vývozu zbraní z členských států včetně stávajícího vývozu, množství, druhu a názvu zboží a díky doporučení Orgánu pro společné posuzování rizik.

Zlepšila by se také odpovědnost díky právní vymahatelnosti společného postojů EU. Nařízením EU by se vytvořilo právní spojení s SDEU mimo jiné v případech, kdy členské státy ospravedlňují vývoz zbraní pochybným argumentováním o státní bezpečnosti. Nařízení by kromě toho poskytovalo prostředky k sankcionování členských států EU, které jednají v rozporu s doporučením Orgánu pro společné posuzování rizik, odepřením přístupu k dotacím z Evropského obranného fondu nebo jiných fondů EU v odvětví obrany.

Věříme, že díky účinnějšímu mechanismu pro regulaci vývozu zbraní na úrovni EU by se EU stala transparentnějším, etičtějším a odpovědnějším aktérem na současné světové scéně. Zajistilo by se tak, že zbraně vyráběné v EU nebudou končit v rukou diktátorů a nebudou používány k závažnému porušování lidských práv. V konečném důsledku by se tak podpořila celosvětová bezpečnost.

[Odkaz: naše navrhované nařízení.](#)

10. PROČ JE POTŘEBA SYSTÉM ZMĚNIT PŘÁVĚ TEĎ?

V současné době se zásady zakotvené ve společném postoji EU neuplatňují dostatečně. Zbraně se prodávají do zemí, kde jsou zanedbávána lidská práva a kde probíhají dlouhotrvající konflikty. Tento rozpor zpochybňuje závazek EU v souvislosti s mírem, stabilitou, lidskými právy a evropskými hodnotami a také důvěryhodnost EU jako zahraničněpolitického aktéra.

Díky lepší regulaci zbraní v Evropě by se také v rámci evropského obchodu omezila byrokracie na nižší úrovni a současně by se jednoznačně identifikoval problematický prodej a vývoz. Posílil by se tak vnitřní trh a evropské odvětví obrany. Kromě toho se možné negativní bezpečnostní důsledky evropského obchodu se zbraněmi pro Evropu prohlubují – jde například o vznik nestability v evropském sousedství. Dobře fungující systém regulace zbraní může přispět ke zmírnění takových potíží, jako je nezákonný obchod, organizovaný zločin a terorismus. Tyto problémy jsou stále patrnější úměrně růstu obchodu se zbraněmi mezi EU a méně stabilními zeměmi.

Nyní je potřeba přijmout opatření k zajištění evropské konkurenceschopnosti a přizpůsobení náročnější bezpečnostní situaci. Podstatou silnější regulace zbraní EU jsou společné procesy a postupy k podpoře evropské bezpečnosti, našeho vnitřního trhu a naší schopnosti být důvěryhodným aktérem na základě důsledných kroků.

11. JAK PŘEDCHÁZET TOMU, ABY ROZHODOVÁNÍ O VÝVOZU ZBRANÍ NA ÚROVNI EU OSLABOVALO PŘÍSNÁ PRAVIDLA NĚKTERÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ EU?

Nařízením EU ohledně kontroly vývozu zbraní by se členské státy EU zavazovaly k udržování minimálních standardů a zároveň by se tím umožnila přísnější vnitrostátní pravidla. Tentýž mechanismus se v podobných situacích všeobecně využívá.



SAFERGLOBE

<https://saferglobe.fi/en/>